

Kirkolliskokoukselle

Kuopio 23.10.2026

Asia 13. Kirkolliskokousaloite toimenpideohjelman laatimisesta kirkon jäsenten sitouttamisen edistämiseksi sekä uskonnollisten identiteettien polarisoitumisen ja suvaitsemattomuuden torjumiseksi

Kirkollishallituksen esitys

Kirkolliskokoukselle on tehty aloite, jossa esitetään toimenpideohjelman laatimista kirkon jäsenten sitouttamiseksi osaksi suomalaista ortodoksista perinnettä sekä uskonnollisten identiteettien polarisoitumisen ja suvaitsemattomuuden torjumiseksi.

Aloitteen taustalla on huoli kirkossa esiintyvistä vastakkainasetteluista, suvaitsemattomuudesta ja poissulkevista asenteista. Aloitteessa viitataan Aamun Koitossa keväällä 2026 käytyyn keskusteluun nuorten aikuisten ja erityisesti nuorten miesten kiinnostuksesta ortodoksisuuteen sekä tähän liitetyistä konservatiivisuutta, sukupuolten asemaa ja seurakunnallisia vastuutehtäviä koskevista kokemuksista ja näkemyksistä.

Aloitteessa korostetaan kirkon jäsenten kokemusten kuulemista sekä yhdenvertaisuuden ja avoimuuden merkitystä kirkon yhteisöllisyydelle ja elinvoimalle. Aloitteessa tuodaan esille, että kirkon tulee suunnitelmallisesti huolehtia siitä, ettei kenenkään oikeuksia tai kokemuksia sivuuteta tai väheksytä.

Aloitteesta on pyydetty piispainkokouksen lausunto. Piispainkokous pitää tärkeänä aloitteen tavoitetta vahvistaa kirkon jäsenten yhteyttä ja ehkäistä suvaitsemattomuutta. Piispainkokous tunnistaa vastakkainasettelujen ja poissulkevien asenteiden esiintymisen myös kirkon piirissä, mutta toteaa, ettei niiden voida katsoa kuvaavan koko kirkkoa tai kaikkia jonkin jäsenryhmän edustajia. Piispainkokous kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että ilmiön laajuudesta ei ole käytettävissä sellaista tietoa, jonka perusteella voitaisiin tehdä yleistäviä johtopäätöksiä.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että aloite hylätään.

Perustelut

Piispainkokous ei pidä aloitteessa tarkoitetun erillisen toimenpideohjelman laatimista tarkoituksenmukaisena. Paikallisten tilanteiden erilaisuus ja ilmiön laajuutta koskevan tiedon puutteellisuus vaikeuttaisivat ohjelman rajaamista ja yhdenmukaista toteuttamista.

Lisäksi tulee välttää sitä, että jokin kirkon jäsenryhmä nostetaan erityisen epäilyn tai korjaavien toimenpiteiden kohteeksi.

Kirkkoa lähestyvä henkilö tulee kohdata yksilönä eikä ikänsä, sukupuolensa tai oletetun aatteellisen viiteryhmänsä edustajana. Kirkon yhteyteen kasvamisen lähtökohtana tulee olla sitoutuminen kirkon uskoon ja elämään. Ihmisiin kohdistuva vihamielisyys, ihmisarvon vähättely ja ulossulkeminen ovat ristiriidassa kristillisen lähimmäisenrakkauden kanssa.

Aloitteessa esitettyjä tavoitteita on tarkoituksenmukaisempaa edistää osana kirkon jatkuvaa opetus- ja paimennustyötä. Keskeisiä keinoja ovat katekumeeniopetuksen, henkilökohtaisen hengellisen ohjauksen ja seurakuntayhteyden vahvistaminen sekä havaittuun epäasialliseen kohteluun puuttuminen.

Piispan tehtävänä on yhdessä papiston kanssa vahvistaa kirkon ykseyttä ja huolehtia sekä uusien että jo kirkkoon kuuluvien jäsenten osallisuudesta. Epäasiallista kohtelua koskevat tilanteet tulee selvittää asianosaisten kokemuksia kuullen ja puuttuminen kohdistaa konkreettisiin tekoihin ja asenteisiin, ei ihmisten luokitteluun heidän taustansa perusteella.

Liite 13a. Kirkolliskokousaloite toimenpideohjelman laatimisesta kirkon jäsenten sitouttamisen edistämiseksi

Liite 13b. Piispainkokouksen lausunto kirkolliskokousaloitteesta toimenpideohjelman laatimisesta edistämään kirkon jäsenten sitouttamista

Esitys asian käsittelystä

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että asiasta 13 pyydetään sivistysvaliokunnan mietintö.

Elia
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa